

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
Қарағанды облысы білім басқармасы
Қарағанды «Bolashaq» жоғарғы колледжі

БЕКІТЕМІН

Қарағанды «Bolashaq» жоғарғы колледжінің директоры

Мамраева Г.Б.

11 2020ж.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты

1.1. Бұл сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты Қазақстан Республикасы «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңының 10-бабына сәйкес Қарағанды «Bolashaq» жоғарғы колледжінің қызметі, қызметтегі тыйымдар, шектеулер қамтылып әзірленген.

1.2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт мақсаты - колледж қызметінің, колледж қызметкерлері мен басшылық құрамының жемқорлық көріністерінің алдын алу, құқықтық сауаттылығын арттыру және сыбайлас жемқорлық көріністеріне нөлдік төзімділікті қалыптастыру.

1.3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт міндеттері:

- педагогикалық қызметкерлер мен колледж қызметкерлерінің функционалдық міндеттерін орындау барысында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлқын қалыптастыру;
- сыбайлас жемқорлық көріністерін дер кезінде анықтау және олардың теріс салдарын болдырмау;

- колледж қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетін қалыптастыру.

1.4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты қолдану және орындау:

- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты колледж қызметкерлерінің және азаматтардың құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру кезінде қолданылады.

- колледж қызметкерлері сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт талаптарын орындауға міндетті.

- колледждің әр қызметкері сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты қолдануға, орындауға жауапты.

1.5. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартқа өзгеріс «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 10-бабының 2-тармағына сәйкес енгізіледі.

1.6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт колледж қызметкерлерінің белгіленген ережелерді қатаң сақтауға және сыбайлас жемқорлық көріністерін болдырмауға бағытталған әрекеттері мен шешімдерін анықтайды.

1.7. Қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты сақтауын колледж кеңесі қадағалайды.

2. Педагогикалық қызметкерлердің мінез-құлық (әрекет) Ережесі

Тыйым салу, шектеу және рұқсаттар:

2.1 Колледждің құқықтары мен заңды мүдделерін және оның жұмысын жүзеге асыру кезінде:

2.1.1 лауазымдық міндеттерін пайдаланып, өзінің әлеуметтік жағдайын жақсарту мақсатында материалдық артықшылықтар мен жеңілдіктерді қолдануға;

2.1.2 даулы мәселелер мен келіспеушіліктерді заң жүзінде шешу;

2.1.3 өзінің немесе үшінші тұлғаның пайдасы үшін қызметтегі лауазымды пайдаланбау;

2.1.4 колледждің құқықтары мен заңды мүдделеріне қайшы келетін немесе залал келтіретін, колледж қызметкерлерінің ар-намысына және беделіне нұқсан келтіретін іс-шараларға қатыспау;

2.1.5 колледж қызметкерлерінің жеке деректері туралы негізсіз ақпараттардың таралуына жол бермеу;

2.1.6 колледж қызметкерлерінің кәсіби өсу сатыларында меритократия принципін және білім, санат, тәжірибе, жұмысының өнімділігі мен тиімділігін ескеруді қамтамасыз ету;

2.1.7 колледж қызметкерлерінің идеялары, өнертабыстарының өзіне тиесілі болуын, сондай-ақ оларды жүзеге асыруда түскен пайданың нормативтік құжаттармен қорғалуы тиіс;

2.1.8 мекемеге ғылым мен білім берудің даму жолдарын белсенді жүзеге асыратын табысты маман қабылдау.

2.2 Білім беру және басқа қызметтерді ұсыну:

2.2.1 Қазақстан Республикасының Конституциясы, Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы, «Мемлекеттік мүлік туралы», Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы Заңы мен заңнамаларын және басқа да заңдарының талаптарын қатаң сақтау;

2.2.2 Қазақстан Республикасының заңдарымен қорғалған ақпараттарды таратпау;

2.2.3 Қызметтік міндеттерді атқару барысында іскерлік этикеттің және ресми мінез-құлық ережелерінің сақталуын орындау, Қарағанды «Bolashaq» жоғарғы колледжінің Жарғысына және басқа да нормативтік-құқықтық актілеріне бағыну.

3. Басшылық және басқа да шешімдердің жүзеге асырылуында колледж қызметкерінің міндеттері

3.1. Мүдделер тарапынан туындаған келіспеушілік, лауазымдық міндеттерді жеке мүддесіне пайдалану, жемқор мінез-құлық, сыйлықтар алу туралы фактілерді басшыға баяндау;

3.2. Қызметтік міндеттерді орындау кезінде жеке мүдделерді басшылыққа алуға тыйым салынады;

3.3 Қызметтік шешім қабылдаған кезде әріптестердің өтініші негізінде шешімді өзгертуге жол бермеу;

3.4 Өзгелерді сыбайлас жемқорлыққа тарту немесе мәжбүрлеуге жол бермеу;

3.5 Қызметтік артықшылықтар, мүліктік жеңілдіктер алу мақсатында басшыға, әкімшілікке және басқа да лауазымды тұлғаларға сыйлықтар бермеңіз, бейресми қызметтерді ұсынбаңыз.

3.6 Лауазымдық міндеттерді атқаруға байланысты сыйлықтарды қабылдамаңыз.

3.7 Мүліктік артықшылықтар мен жеңілдіктер алу үшін таратуға жатпайтын ресми және басқа ақпаратты пайдаланбаңыз.

3.8 Қызмет бабында жақын туыстарға (ата-аналары, аға-інілері, апа-сіңлілері, балалары) лауазымдық қызмет беруден бас тарту;

3.9 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы әрекет ету, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықты ашуда белсенді болу;

3.10 Сыбайлас жемқорлықтың фактілері белгілі болғанда басшылыққа хабарлау;

3.11 Берілген бұйрықтың заңдылығы күмән тудырған жағдайда тікелей басшыға жазбаша түрде мәлімдеу;

3.12 Егер басшылықтың мүдделер қақтығысына тікелей қатысы бар болса жоғары басшылыққа шағымданыңыз;

3.13 Әріптестеріңіздің құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетін қолдаңыз және талап етіңіз;

3.14 Мүдделер қақтығыстарының, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар мен олардың салдарларын жоюда дұрыс шешім қабылдау;

3.15 Үшінші тұлғалардың мүддесін өз пайдасына ұсыну, лоббирлеу, сондай-ақ олардың атынан іс-әрекеттер жасауға тыйым салынады.

4. Педагогикалық және басқа қызметтерді ұсыну кезінде колледж қызметкерлеріне ұсынымдар

4.1 Білім беру және әлеуметтік маңызы бар қызметтерді көрсету сапасын жақсартуда «колледж-мұғалім-ата-ана» ынтымақтастығында бюрократтық келеңсіздікке жол бермеу;

4.2 Кәсібилікті дамыту, өз біліміңіздің деңгейін үнемі көтеріп, отандық және шетелдік озық тәжірибелерді үйреніңіз.

4.3 Кәсіби және адамдық мінез-құлқыңызбен айналаңызға үлгі болуға тырысыңыз;

4.4 Өз мекемеңіздің дәстүріне, тарихына құрметпен қарау.

4.5 Лауазымыңызды шәкіртіңіздің білімін бағалауда пайдалануға жол бермеңіз;

4.6 Әріптестеріңіз бен шәкірттеріңізбен қарым-қатынас кезінде олардың қадір-қасиетін қорламау, тәкаппарлық пен менмендік көрсетпеу;

4.7 Колледж әкімшілігінің шешімдері мен қызметі туралы жаңсақ мәлімет таратуға тыйым салынады.

5. Мемлекеттік сатып алу қызметтерін жүзеге асыруда лауазымды тұлғалар мен қызметкерлерге арналған ұсынымдар

5.1 Мемлекеттік сатып алу үшін пайдаланылатын қаражатты оңтайлы және тиімді жұмсау.

5.2 Заңмен көзделген жағдайларды қоспағанда, әлеуетті жеткізушілерді мемлекеттік сатып алу рәсіміне қатысу үшін тең мүмкіндіктермен қамтамасыз ету.

5.3 Мемлекеттік сатып алу туралы заңға сәйкес әлеуетті өнім берушілер арасында адал бәсекелестікті қамтамасыз ету.

5.4 Мемлекеттік сатып алу процесінің ашықтығы мен айшықтығын қамтамасыз ету;

5.5 Сыбайлас жемқорлықтан аулақ болыңыз.

5.6 Мемлекеттік сатып алу қызметтерін жүзеге асыруда бірінші басшы немесе таңдау туралы шешім қабылдауға құқығы бар әлеуетті өнім берушінің жақын туыстары, жұбайы (зайыбы), балалары мемлекеттік сатып алу конкурсына жіберілмесін.

5.7 Мемлекеттік сатып алу қызметтерін жүзеге асыруда әлеуетті өнім берушінің және (немесе) Бірыңғай борышкерлер тізіліміне енгізілген қосалқы мердігердің (бірлесіп орындаушының) қатысуына тыйым салынады.

6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру

6. Колледждің қызметі жалпы білім беру, ақпараттық және ұйымдастырушылық сипаттағы шаралардың жиынтығы арқылы жүзеге асырылады, олар:

6.1. Колледждің барлық салаларында сыбайлас жемқорлыққа қарсы тиімді технологиялар мен механизмдерді енгізу;

6.2 Оқытушылардың «Ар-намыс» кодексін орындау.

6.3 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы сауаттылықты және қоғамдық түсінуді, оның салдарын, сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті, сананы қалыптастыруды қамтамасыз ету үшін қауымдастық мүшелерінің арасында мақсатты жұмыстар жүргізу;

6.4 Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу процесіне әлеуметтік әріптестік негізінде студенттерді, оқытушыларды тарту;

6.5 Отансүйгіштік пен белсенді азаматтылықты тәрбиелеуге бағытталған мақсатты бағдарламаларды іске асыру;

6.6 «Сыбайлас жемқорлықтан тыс колледж», «Оқытушы – студент көзімен» эссе сайыстарын өткізу;

6.7 Колледждің интернет-ресурсы арқылы ақпараттарды қамтамасыз ету;

6.8 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы өзге де мемлекеттік органдар мен қоғамдық ұйымдардың өкілдерімен кездесулер ұйымдастыру.

Тәрбие ісі жөніндегі директордың орынбасары Кабылова М.Б.